

Sammendrag av utfyllende/korrigerende opplysninger fra Fredlydalen Velforening

Ref. Saksframlegg "Detaljregulering av Fredlybekken, øvre del, Utleirvegen - Klæbuveien, r20120024, sluttbehandling".

Bakgrunn

Trondheim kommune har satt i gang planarbeid for Fredlybekken, den delen som går mellom Utleirvegen og Klæbuveien. Saken har en lang historie som går tilbake til 2009, og bystyret vedtok i 2013 at det skulle legges et 2-rørsystem (ikke åpen bekk).

«I bystyresak 134/13 vedrørende økonomi og framdrift, behandlet 21.11.2013, ble det i vedtaket lagt til grunn at et torørssystem for spillvannsledning og overvannsledning i all hovedsak skal benyttes på de deler av strekningen som ikke allerede er regulert på annen måte. Vedtaket omfatter hele Fredlybekken-prosjektet.» - Planident: r20120024

- **Gått prestisje i saken fra Byplankontoret i kommunen**

Saken har pågått siden 2009, og er fremmet flere ganger for bygningsrådet (med skiftende politisk sammensetning) i håp om at planen skal bli vedtatt. Det fremlegges alle positive og tidsriktige ord som "grønn struktur", "økt biologisk mangfold" og "flomsikring", men vil på flere punkter ha motsatt effekt.

Byplankontoret velger å ignorere bystyrets vedtak og fortsetter med bekkeforslaget, under dekke av "ny kunnskap og føringer". Dette ble tilbakevist fra velforeningen ved at denne informasjonen allerede var kjent tidligere.

- **Villedende saksframlegg til politikerne**

Sammendraget beskriver at det har vært stor motstand mot tilrettelegging for ferdsel og opphold i dalen, men det er tilrettelegging med bekk og ekspropriasjon av eiendommer vi er i mot. Det har i alle år vært ferdsel og opphold i dalen, også med en liten opparbeidet fotballbane. Ungdommer har også bygd provisoriske oppholdsplasser i dalen, uten at grunneiere har hatt innsigelser på dette.

Sammendraget omtaler bekken som "best" med ulike argumenter. Dette mener vi stort sett er en skjønning med positive ord. Lokal rensing av vannet i form av sandfilter vil dermed legge igjen lokal forurensing i området, som betyr jevning utskifting og deponering av masser med tilhørende kostnader.

Den biologiske sammensetningen vil endres. Tilholds- og skjulesteder for rådyr og grevling vil bli borte når det skal etableres en 8 meter bred trase for "bekk" og tursti, og det forurensede avløpsvannet vil medføre uønsket mangfold i biologien, tilsvarende som for Akka Bakke-området omtalt i Adresseavisen 14.09.2020.

På side 7 i saksframlegget under overskriften "Planområdet" hevder Byplankontoret at *"Det er ikke opparbeidet offentlige eller felles lekearealer"*.

Dette er ikke så rart da planområdet er smalt og langstrakt, og det ville være veldig overraskende hvis det skulle ha vært noe offentlig lekeareal innen et smalt område som i hovedsak er i privat eie.

Og byplankontoret unnlater behendig å nevne at det kloss ved planområdet finnes to lekeplasser.

I området ved krysningspunktet mellom Gimlevegen og Ullins vei har det i mange år vært et kommunalt eid areal på 4700 m² opparbeidet med fotballbane og lekeapparater, som vedlikeholdes av kommunen.

I tillegg er det store grøntarealer og lekeapparater ved Nardo Søndre Borettslag (ved Tors vei) som er tilgjengelig for allmenheten. Dette bekreftes av borettslagets styreleder.

Denne informasjonen forekommer også i tidligere saksframlegg, og velforeningen har i tidligere høringsinnspill uttrykkelig har opplyst om de nærliggende lekeklassene.

Dette er nok et eksempel på en formulering som er forleder leseren til et inntrykk av området som helhet mangler leke- og oppholdsplasser.

Sammendraget beskriver at alternativene er omtrent like, sitat "*Det legges fram to alternative planforslag. Alternativ 1 der Fredlybekken er åpnet på deler av strekningen*", og *alternative 2 der alt nytt vann- og avløpsanlegg blir lagt i rør. Forøvrig er alternativene like*".

I Byplankontorets kommentarer til høringsmerknader skrives derimot, sitat «*Kostnader er utredet for alternativer med og uten bekk. Kostnadsoverslagene for planområdet viser at åpen bekk medfører økte kostnader sammenlignet med lukket bekk.*»

I sum kan disse eksemplene i beste fall betraktes slurvete saksbehandling fra Byplankontoret.

Men det er også en åpenbar mulighet for at dette er bevisst feilinformasjon og villedning med det formål å få planen vedtatt.

- **Økonomi, budsjettsprikk og økte kostnader til bekk**

I utgangspunktet var budsjettrammen for hele Fredlybekkprosjektet på 268 millioner. På side 12 i saksframlegget skrives, sitat "*På grunn av at bevilget ramme for hele Fredlybekkprosjektet er disponert i pågående prosjekter, så må det bevilges nye midler for å få separert denne delen av Fredlybekken.*"

I tillegg til at etablering av "bekk" blir dyrere enn et 2-rørssystem, vil det også påløpe årlige kostnader for drift og vedlikehold, bl.a. utskifting og deponering av forurensede masser fra sandfiltrene som skal fange opp forurensinger fra overflatevannet. Kostnader for dette er så langt ikke budsjettetert, men siden det planlegges at bekkeløsningen skal finansieres over VA-budsjettet vil også dette vedlikeholdet belastes årlige VA-avgifter for byens innbyggere.

Videre skrives det på side 12 i saksframlegget, sitat "*Øvrige kostnader knyttet til opparbeidelse av grønnstruktur, herunder møblering av rekreasjonsareal, og turveg på tvers av dalen må finansieres av bykassen, noe det ikke er avsatt midler til i handlings- og økonomiplan 2024-2027. Det er ikke nødvendig å etablere møblering eller turveg på tvers av Fredlydalen for å få gjennomført VA-tiltakene.*"

På toppen av alt dette kommer også et hittil ukjent mange-millioners beløp for grunnverv og ekspropriasjon av tomteareal, av kommunen beregnet til ca. 15 300 m².

- **370 meter tørr bekk i store perioder - ingen naturlig vannkilde - kun avrenning av forurenset overflatevann ved nedbør.**

At det kan bli tørr "bekk" er beskrevet forprosjektet utarbeidet av MultiConsult. I tillegg har vi med bistand fra profesjonell hydrolog/Sivilingeniør fått fastslått at vannmengden (ved normal nedbør og avrenning) vil bli mindre enn antatt av kommunen da beregningsgrunnlaget er feil.

Dette sannsynliggjør at problemet med tørr "bekk" blir større enn antatt.

Sterkt modifisert vannforekomst.

I Multiconsults forstudie 2009 side 27 skrives, sitat "*Bekkevannet vil stort sett bestå av overvann fra tak, veier og parkeringsplasser i nedslagsfeltet. Overvannet er i utgangspunktet tenkt sluppet ut i bekken uten noen form for rensing. Overvann i bystrøk inneholder partikler, bakterier, næringsalter, tungmetaller, olje*

og mikroorganiske forurensninger". Dette bekreftes også i Multiconsults notat om vannkvalitet, 1. mars 2019.

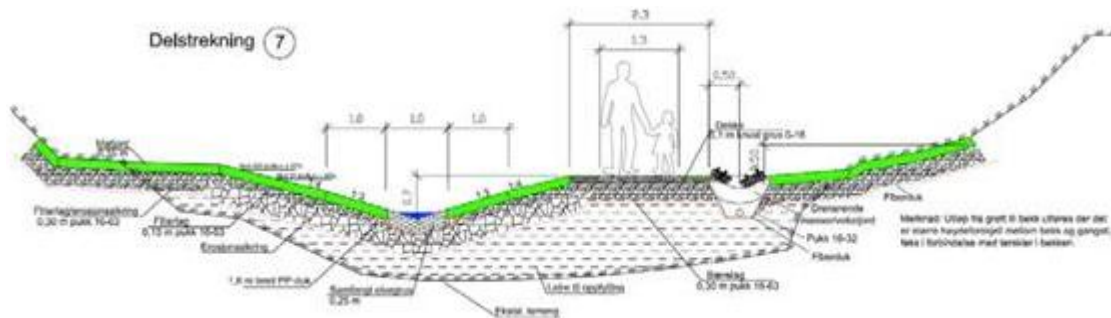
Vi er frykter at det lille vannet som kommer i bekken her vil være svært helseskadelig med mye colli og andre gifter. Jamfør artikkel:

<https://www.adressa.no/nyheter/trondheim/i/xgLpPQ/flere-gjester-ble-syke-rutinene-har-sviktet-totalt>

- **Naturlig grønn vegetasjon fjernes - det er prosjektert en ca. 8 meter bred trase for bekk, gangsti og drenering.**

Dalbunnen er ikke bred nok til å gjennomføre dette, og ved en 20-års flom beskriver MultiConsult at grusen på turstien kan bli vasket bort, og dermed er det også sannsynlig at det 15 cm tynne laget med jord blir vasket bort. Selv ved mindre flommer vil store deler av det 15 cm tynne laget med jord blir vasket bort.

Resultatet blir da en flere meter bred trase med kun grus og stein, som vil kreve at kommunen periodevis vil måtte bruke store uforutsette utgifter til reetablering.

- **Kommunen omtaler det som flomsikring, men vil i realiteten være det motsatte ved innføring i rør**
Velforeningen er kjent med at VA-ingeniører er av den oppfatning at åpning av et bekkeløp, for deretter å lede den inn i rør ikke kan betraktes som flomsikring, men tvert i mot en økt risiko for flom. Og at det finnes konkrete eksempler på at dette har skjedd.

Vi har bedt kommunen fremlegge dokumentasjon på at åpning av bekkeløp i øvre del av delstrekning 7, for så å føre den inn i rør igjen i enden av delstrekning 7, vil representere en bedre sikring mot flom enn å føre overvannet i rør på den samme strekningen.

Dette har kommunen ikke kunnet vise til, og følgelig ikke besvart dette punktet.

- **Velforeningens forslag til løsning**
 1. *Det bør benyttes et torørs-system for spillvann og overvann (ihht. flertallsmerknad i Bystyresak 172/13, 17.09.2013)*
 2. *Det bør ikke foretas ekspropriasjon/grunnerverv av privat eiendom slik begge alternativer legger opp til.
Grensen for (privat) blågrønn struktur bør også revideres, da den totale blågrønne strukturen er gjort uforholdsmessig stor og blant annet går gjennom eksisterende bygninger.*
 3. *Tilgang til nødvendig drift og vedlikehold av avløpsnettets samt ferdsel gjennom dalen sikres med tinglyste rettigheter.*

Dette vil ivareta kommunens behov for tilgang VA-anlegget, samt spare kommunen for mange millioner til ekspropriasjon av private eiendommer

Grøntdraget i dalen vil bli ivaretatt med det biologiske mangfoldet slik det har eksistert i årtier fram til i dag. Allmenhetens ferdsel og opphold i dalen har aldri blitt hindret, og vil med dette bli ytterligere ivaretatt gjennom tinglyste rettigheter til adkomst og ferdsel gjennom dalen.